

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра іспанської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчально-педагогічної
роботи

Хмарський В.М.

« 01 »

09

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ГРАМАТИЧНІ ТЕЧІЇ

Рівень вищої освіти: **Другий (магістерський)**

Галузь знань: **03 Гуманітарні науки**

Спеціальність: **035 Філологія**

Спеціалізація: **035.051 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – іспанська**

Факультет романо-германської філології

2020-2023

прекан

Робоча програма “Сучасні граматичні течії” складена на основі навчальної програми з дисципліни “Сучасні граматичні течії”

Розробник:

Гринько Л.В., к. філол. наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іспанської філології

Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ (Людмила ГРИНЬКО)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від “31” серпня 2020 р.

Голова НМК _____ (Тетяна ТЕЛЕЦЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іспанської філології

Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.

Завідувач кафедри _____ (Людмила ГРИНЬКО)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іспанської філології

Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ (Людмила ГРИНЬКО)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 залікових модулів - 1 змістових модулів – 2/2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно): перша - іспанська Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	Вибіркова дисципліна	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
		10 год.	6 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		-	-
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		80 год.	84 год.
Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вибіркової дисципліни “Сучасні граматичні течії” полягає в тому, щоб ознайомити магістрів з основними новітніми тенденціями та напрямками науки про мову з ціллю залучення їх до найактуальніших та сучасних розробок, що мають відношення до граматичної системи іспанської мови та ознайоми й оснастити їх новітнім інструментарієм для наукових досліджень в галузі іспанської філології. Цей вибірковий курс може стати для здобувачів другого рівня вищої освіти необхідною базою для самостійної науково-дослідної роботи студентів з їх основного фаху, а саме для написання кваліфікаційних магістерських робіт.

Основними завданнями курсу є:

- сформувати професійно-педагогічні навички та вміння, які необхідні магістрантам для їхньої майбутньої наукової роботи;
- розширити кругозір магістрантів за рахунок вивчення новітніх здобутків вітчизняних та зарубіжних лінгвістів;
- удосконалити практичну та теоретичну підготовку магістрантів з іспанської мови за рахунок надання необхідного мінімуму теоретичних знань про основні напрями досліджень у площині сучасного вітчизняного та зарубіжного мовознавства, новітніх досягнень у мовознавстві, зокрема у таких галузях лінгвістики як структурна, генеративна, функціональна, комунікативна, когнітивна та зіставна лінгвістика, а також у межах гендерного та лінгвокультурологічного підходів до мови;
- визначити основні орієнтири дослідження мовних та мовленнєвих явищ на сучасному етапі розвитку лінгвістики;
- ознайомити здобувачів освіти з новітніми методами наукових досліджень у галузі філології.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальних (ЗК):

- ЗК03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

б) спеціальних (СК):

- СК01. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
- СК02. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- СК03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК04. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК05. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК06. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання (ПР):

ПРН06. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПР07. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПР16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

знати:

- основні течії, напрями і тенденції теоретичної граматики сучасної іспанської мови,
- розмежування мови та мовлення; основні граматичні одиниці;
 - класифікацію частин мови; теорію речення; типи речень; прагматичні аспекти речення.

вміти:

- застосовувати отримані теоретичні знання для практичного вивчення граматики іспанської мови;

- вміти узагальнювати інформацію з різних теоретичних та практичних джерел з граматики іспанської мови, надаючи при цьому наукове пояснення й обґрунтування;
- використовувати знання з теоретичної граматики для подальших науково-теоретичних досліджень.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. *Las etapas y las tendencias generales del desarrollo del estudio gramatical en la lingüística general y española.*

Тема 1. El desarrollo del estudio gramatical desde la antigüedad hasta el siglo XIX. Gramática comparativa, siglo XIX.

Тема 2. Las tendencias del desarrollo del estudio gramatical en el siglo XX. Gramática estructural.

Тема 3. Las tendencias del desarrollo del estudio gramatical en el siglo XX. Gramática generativa.

Тема 4. Las tendencias del desarrollo del estudio gramatical en el siglo XX. Gramática funcional.

Змістовий модуль 2. *La tipología de la gramática contemporánea.*

Тема 1. Tipos del estudio gramatical según el objeto del estudio:

La gramática y los niveles de la lengua. Escuela lingüística de Praha.

El conjunto de los factores gramaticales propiamente dichos.

Oposición en el estudio gramatical. Gramáticas "neutras", globales y específicas; gramática de uso común y gramática selectiva; gramática extensiva y gramática restrictiva; gramática sincrónica y diacrónica; gramática monolingüe y gramática plurilingüe.

Тема 2. Tipos de gramática según la orientación del estudio (gramática pasiva y gramática activa; gramática estática y gramática dinámica; gramática de sistema y gramática de realización)

Тема 3. Tipos de gramática según el fin del estudio (La descripción. Gramática descriptiva). Tipos de gramática según el fin del estudio (Las gramáticas

formales. Tipos de gramática según el fin del estudio (Las gramáticas semánticas).

Тема 4. Enfoque realista y enfoque formalista en la gramática.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	сп		л	п/с	лаб	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. <i>Las etapas y las tendencias generales del desarrollo del estudio gramatical en la lingüística general y española.</i>										
Тема 1. El desarrollo del estudio gramatical desde la antigüedad hasta el siglo XIX. Gramática comparativa, siglo XIX.	11	1			10	12	1			11
Тема 2. Las tendencias del desarrollo del estudio gramatical en el siglo XX. Gramática estructural.	12	2			10	12	1			11
Тема 3. Tipos de gramática según el fin del estudio (La descripción. Gramática descriptiva). Tipos de gramática según el fin del estudio (Las gramáticas formales. Tipos de gramática según el fin del estudio (Las gramáticas semánticas)	11	1			10	12	1			11
Тема 4. Las tendencias del desarrollo del estudio gramatical en el siglo XX. Gramática funcional.	12	2			10	12	1			11
Усього за 1 змістовим модулем	46	6			40	48	4			44

Змістовий модуль 2. <i>La tipología de la gramática contemporánea.</i>										
Тема 1. Tipos del estudio gramatical según el objeto del estudio	4	1			10	11	1			10
Тема 2. Tipos de gramática según la orientación del	4	1			10	10				10

estudio									
Тема 3. Tipos de gramática según el fin del estudio	3	1			10	10			10
Тема 4. Enfoque realista y enfoque formalista en la gramática	3	1			10	11	1		10
Усього за 2 змістовим модулем	44	4			40	42	2		40
Разом за 1, 2 змістові модулі	90	10			80	90	6		84

5. Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять
Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

7. Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин	
		Очна	Заочна
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1. Назвіть граматичні течії, які існували до XIX ст. Складіть конспект лекції	10	11
2	Тема 2 Представте у виді дерев структурні схеми трьох іспанських речень, базуючись на знаннях про поверхневий та глибинний рівень семантики компонентів речення	10	11
3	Тема 3. Представте у вигляді таблиці спільне та розбіжне між структурною та генеративною граматиною	10	11
4	Тема 4. Представте схематично структуру функціонально-семантичного поля вірогідності або волевиявлення (на вибір)	10	11
Усього за змістовим модулем 1		40	44
Змістовий модуль 2.			
1	Тема 1. Розробіть таблицю різновидів існуючих граматинок	10	10
2	Тема 2. Наведіть приклади того, як працює активна	10	10

	граматика (на матеріалі іспанської мови).		
3	Тема 3. Ознайомтесь з описовою граматиною іспанської мови під редакцією Аларкоса Льорака. Порівняйте її з відомими вам іншими граматиками іспанської мови.	10	10
4	Тема 4. Надайте характеристику Граматиці Королівської Академії Іспанії різних років видання. Представте інформацію у вигляді таблиці.	10	10
Усього за змістовий модуль 2		40	40
Разом 1, 2 модулі		80	84

9. Індивідуально навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда, обговорення проблемних ситуацій, перевірка виконання самостійних завдань.

Наочні: ілюстрація, спостереження, мультимедійні презентації.

Практичні: практичні вправи, творчі вправи, розробка схем, таблиць, складання опорних конспектів, складання словника понять.

11. Методи контролю

Поточний: усне періодичне опитування здобувачів під час занять, оцінювання якості виконання ними завдань для самостійної роботи.

Підсумковий: залік в кінці семестра у вигляді письмового тестування

12. Питання для підсумкового контролю

1. Назвіть перших граматистів.
2. Назвіть першу граматику іспанської мови та її автора.
3. До якої події була підготовлена перша іспанська граMATИКА?
4. В якому сторіччі з'явилися нові підходи до граматичної науки і з чим це було пов'язане?
5. Чому ХХ століття вважається революційним для граматичної науки?
6. Що Вам відомо про Хомського?
7. Засновником якого напрямку досліджень був Хомський та його послідовники?
8. Чому структурна граMATИКА не знайшла подальшого розвитку?
9. Назвіть основні вади традиційної граMATИКИ.
10. Назвіть основні вади структурної граMATИКИ
11. На чому базується породжуюча граMATИКА?
12. Яку іншу назву має породжуюча граMATИКА?
13. Як розуміють субекта мовлення в традиційній, структурній та

Оцінка за Національною шкалою	Теоретична підготовка Практична підготовка	Здобувач освіти
Відмінно 90-100	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре 75-89	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання

	<p>знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки</p>	
<p>Задовільно 60-74</p>	<p>володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань.</p>	<p>може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків</p>
<p>Незадовільно з можливістю повторного складання 35-59</p>	<p>володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки</p>	<p>недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані вміння та навички.</p>
<p>Незадовільно з обов'язко-</p>	<p>не володіє навчальним матеріалом</p>	<p>виконує лише елементи завдання, потребує постійної</p>

ВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ 0-34		ДОПОМОГИ ВИКЛАДАЧА
---	--	--------------------

14. Навчально-методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з вибіркового курсу (в електронному вигляді).

15. Рекомендована література

Основна

1. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. - Полтава: Довкілля-К, 2010. 732 с.
2. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Довкілля-К, 2011. 844с.
3. Alarcos Llorach. Esbozo de una Nueva Gramática Española. Madrid: Espasa, 2009.
4. Alarcos Llorach. Gramática descriptiva del español moderno. Tomo I, II, III - Madrid: Espasa, 2010. 1848 p.
5. El Manual de la Nueva gramática de la lengua española: RAE y ASALE. Edición: Espasa. 2010. 750 p.
6. Glosario de términos gramaticales. RAE y ASALE. Edición Salamanca, 2019. 440 p.
7. Nueva Gramática de la lengua española. Morfología y sintaxis: RAE y ASALE. Edición: Espasa, 2009. 4042 p.

Додаткова

1. Лінгвістично-інформаційні студії.(під редакцією В.Широкова) Том I. Наукова парадигма та основні мовно-інформаційні структури. К., 2018. 317 с.
2. Лінгвістично-інформаційні студії. Том II. Граматична система.- К., 2018. 98 с.

Електронні інформаційні ресурси

<http://lib.onu.edu.ua/>- Бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова

www.cervantes.es